

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА НАПН УКРАЇНИ

Освітньо-наукова програма
підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 053 «Психологія» «Психологія праці та психологічний супровід освіти дорослих» /
«Work Psychology and psychological support adult education»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі»

Викладач Калюжна Тетяна Григорівна – кандидат філософських наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу андрагогіки

Профіль викладача <http://ipood.com.ua/data/Portfolio/Kaliuzhna.pdf>

Контактний телефон +38 066 324 33 29

E-mail: tt-dd-kk@ukr.net

Сторінка дисципліни: <http://ipood.com.ua/phd-053/>

Консультації очні за попередньою домовленістю понеділок та середа з 14.00 до 15.00

Онлайн-консультації за попередньою домовленістю Viber (+380663243329 у робочі дні з 9.30 до 17.30)

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» призначена для здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальність 053 «Психологія». У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти оволодівають знаннями про теоретико-методологічні засади філософських досліджень у галузі філософії освіти та технологічними засадами освітніх змін у галузі філософії освіти та науки у глобальному та регіональному контекстах, також знайомляться та вивчають чинники (суспільно-політичні, суспільно-економічні, науково-технологічні, культурно-історичні) розвитку філософії освіти та науки у міжнародному контексті. При вивченні даної дисципліни аспіранти набувають знань про організаційно-змістові особливості розвитку і функціонування філософії освіти та науки у сучасному світі.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування порівняльно-педагогічної компетентності науковця-дослідника у галузі філософії освіти, формування світоглядно-методологічних компетенцій у сфері наукової та освітньої діяльності та підготовка висококваліфікованого фахівця, який має високий рівень готовності до професійної діяльності у сфері науки та освіти, формування здатності проводити психологічні дослідження на відповідному рівні на основі системного наукового світогляду.

Передбачається самостійна дослідницька діяльність, проведення практичних, семінарських занять, індивідуальні завдання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» є формування наступних компетентностей:

загальних компетентностей:

- Здатність до пошуку, відбору, аналізу і узагальнення наукової інформації та формулювання самостійних тверджень, положень, оцінок **(ЗК.1)**;
- Здатність до генерації нових наукових ідей, розробки інноваційних способів професійної діяльності **(ЗК.4)**;
- **здатність** до розуміння процесів освіти дорослих **(ЗК. 7)**;

фахових компетентностей:

- Здатність до **наукового аналізу та наукової рефлексії** методологічних основ, теорій, концепцій з філософії, психології, педагогіки дотичних до проблеми освіти дорослих та психології праці **(ФК.1)**;
- Здатність створювати **дослідницькі та освітні проекти** у сфері освіти дорослих та її психологічного супроводу **(ФК.7)**;
- Здатність визнавати, поважати та керуватися **принципами етики взаємодії** у науковій, викладацькій та практичній психологічній діяльності; слідувати принципам академічної доброчесності, відповідальності. **(ФК.12)**.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання курсу «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п. В основі освітнього процесу лежить методологія практичного застосування отриманих філософських компетентностей у практиці роботи педагогів дисципліни на основі роз'яснення філософських методологічних принципів у практиці їхнього застосування у психолого-педагогічному процесі як основи методики освітнього процесу

Під час сесії формат очний (*offline / Face to face*), у міжсесійний період - дистанційний (*online*).

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання дисципліни «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» можна вважати успішними за умови досягнення **предметних результатів**:

- Здатність орієнтуватись в теоретико-методологічних засадах досліджень у галузі філософії, психології та педагогіки освіти у глобальному та регіональному контекстах, розуміння чинників розвитку освітніх та наукових процесів з урахуванням полікультурності освітнього середовища. **ПРН 1.**
- Здатність аналізувати та продукувати нові наукові ідеї, визначати актуальну дослідницьку проблему, обґрунтовувати методологічну базу наукового психологічного дослідження, визначати його мету, новизну та практичне значення для розвитку напрямку психології праці, освіти дорослих. **ПРН 2.**

Форми і методи діагностики успішності навчання: виконання індивідуального завдання (підготовка усного виступу і презентації у рамках написання наукової статті, підготовки наукової доповіді); навчальні дискусії, бесіда-повідомлення, бліц-диктанти, метод тестового контролю.

ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг – 2 кредити, 60 годин

Кількість годин: лекції – 14, практичні – 6.

Вид заняття	Кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	6
самостійна робота	40

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів/ годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Обов'язкова / вибіркова
1	1 рік	I	053 Психологія	2 кредити, 60 годин	2	залік	Обов'язкова

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Ефективність вивчення дисципліни «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» значно підвищиться, якщо здобувач зацікавлений у вивченні галузі філософії освіти, має навички самостійної роботи, обізнаний із понятійним апаратом освітнього процесу, базовими методологічними і теоретичними засадами філософії освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі, опанував на рівні магістратури дисципліну «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі».

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ

У період сесії використовується медіапроектор; мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачами, відділом аспірантури, адміністрацією з приводу проведення занять та консультацій.

У міжсесійний період використовуємо комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з викладачами, відділом аспірантури, адміністрацією та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

ПОЛІТИКИ ДИСЦИПЛІНИ

При організації освітнього процесу в ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України майбутні доктори філософії, викладачі, адміністрація діють відповідно до: Положення про систему забезпечення якості освіти в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук; Положення про оцінювання результатів навчання у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії; Положення про політику академічної доброчесності; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність; Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці; Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості аспірантами.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Літ-ра, інформ. ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін викон.
Згідно розкладом 3	<p style="text-align: center;">МОДУЛЬ І.</p> <p style="text-align: center;">Теоретико-методологічні засади філософських досліджень у галузі освіти і науки</p> <p>1. 1. Предмет, основні етапи і концепції сучасної філософії науки.</p>	Лекція / Face to face	Презентація (медіа проектор; мобільний пристрій)	1, 2, 3, 4, 8,10. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	Робота з першоджерелами. Проблема співвідношення філософії і науки в історичному, епістемологічному і методологічному аспектах. (4 години)	20 б. 5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	1. 2. Наука в системі світоглядного знання	Лекція / Face to face	Презентація (медіа проектор; мобільний пристрій)	2, 3,5,10. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	Робота з першоджерелами. Характеристика історичних типів світогляду. Роль науки, філософії і релігії як специфічних типів світогляду в сучасній освіті, формуванні особистості, рішенні глобальних проблем, майбутнього людства. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	1.3. Класифікація наукового знання	Лекція / Face to face	Лекція-візуалізація (наочний матеріал)	4,6,8,9. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	Робота з першоджерелами. У чому сутність діалектико-матеріалістичної концепції пізнання? Як сьогодні розглядається проблема	5 б.	жовтень

				tonanet.org.ua.	співвідношення релігійного і наукового знання. (4 години)		
Згідно з розкладом	1.4. Наука у культурі сучасної цивілізації	Лекція / Face to face	Лекція-дискусія (модель реальних ситуацій, імпровізація)	6, 10, 12. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua.	Робота з першоджерелами. Глобальні кризи і проблема цінності науково-технічного прогресу. Культура як смислова сфера життєдіяльності людини. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	МОДУЛЬ II. Тенденції розвитку філософії освіти і науки у розвинених країнах світу: глобальний та національний контекст 2.1. Особливості сучасного етапу розвитку науки	Лекція / Face to face	Лекція-прес-конференція	2, 7, 9. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua.	Робота з першоджерелами. Співвідношення понять енергії і ентропії в термодинаміці і синергетиці. Зміна уявлень про простір і час на неklasичному етапі розвитку науки. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	2.2. Специфіка природничо-наукового і гуманітарного пізнання	Лекція / Face to face	Проблемна лекція	3, 8, 12. http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua.	1. Робота з першоджерелами. 2. Синергетичні саморозвиваючі системи і нові стратегії наукового пошуку. 3. Вчення В.І. Вернадського про ноосферу. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	2.3. Співвідношення філософії і психології в загальній парадигмі антропологічних наук	Лекція / Face to face	Лекція із заздалегідь запланованими помилками	1, 2, 3, 8, 12. http://www.filosof.com.ua	1. Робота з першоджерелами. 2. Співвідношення філософії освіти і	5 б.	жовтень

				of.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	власне філософії. Концепції і моделі філософії освіти, формування творчого потенціалу особистості. (4 години)		
Згідно з розкладом	2.4. Філософське розуміння змісту освіти	Практичне заняття	Проблемно-пошукові, дослідницькі завдання	Додаткова літ-ра: 5,6,7,8, 10,11,12, http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	1. Культуроцентричний і антропоцентричний підходи до розуміння змісту освіти. 2. Зміст освіти в контексті відходу від абсолютизації природничонаукової матеріалістичної картини світу. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	2.5. Філософія освіти – галузь досліджень загальної теоретичної проблематики, цілей і ціннісних засад освіти, принципів формування її змісту	Практичне заняття	Проблемно-пошукові, дослідницькі завдання	Додаткова літ-ра: 5,6,7,8, 10,11,12 http://www.filosof.com.ua/publik.htm http://platonanet.org.ua	1. Педагогіка як наука і мистецтво 2. Співвідношення філософії освіти і власне філософії. 3. Концепції і моделі філософії освіти, формування творчого потенціалу особистості. (4 години)	5 б.	жовтень
Згідно з розкладом	2.6. Різні підходи до визначення сутності світогляду. Причини і механізми зміни типів світогляду.	Практичне заняття	Розв'язання проблемних завдань, опитування	Додатк. літ-ра: 5,6,7,8, 10,11,12 http://www.filosof.com.ua	1. Поняття світогляду, його типологія. 2. Характеристика історичних типів світогляду. (4 години)	5 б.	жовтень

				a./publik.htm http://platonanet.org.ua.			
	Індивідуальне дослідницьке завдання	Самостійна робота	Проблемно-пошукове, дослідницьке завдання		Підготовка усного виступу і презентації у рамках написання наукової статті, підготовки наукової доповіді	20 б.	жовтень
Згідно з розкладом		Залік	Презентації завдань та творчих робіт.			40 б	жовтень

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: усний, письмовий, практична перевірка.

Форма контролю: залік

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається максимально 60 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні /семінарські заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і майбутнього доктора філософії на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«відмінно» - здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання завдань є правильним, творчим, демонструє знання матеріалу, проявляє активність і творчість у виконанні індивідуальних і колективних завдань;

«добре» - аспірант володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має тезаурус з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні завдань різного типу;

«задовільно»- здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, помилки виправляє за допомогою викладача; враховується наявність конспекту, тезаурусу з дисципліни, виконання різних завдань (дослідницьких, творчо-пошукових тощо) групових завдань;

«незадовільно з можливістю повторного складання» - аспірант дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, пасивно або негативно проявляє себе у виконанні завдань.

Згідно з Законом України «Про освіту» та «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (Розділ 3.12), контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, семінарських занять і має на меті перевірку рівня відповідних компетентностей. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять з дисципліни «Філософські засади освіти і науки в синхронічному і діахронічному дискурсі» – усне опитування, виконання творчо-пошукових, практичних завдань, завдань для самостійної роботи, презентація виконання індивідуального дослідницького завдання та ін.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні, або на окремих його завершальних етапах.

Підсумковий контроль включає залік відповідно переліку питань розроблених викладачем.

Результати поточного та підсумкового контролю визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

При визначенні рейтингу здобувача враховуються бали, які він отримує під час семінарських, практичних занять та за самостійну роботу. Бали за поточну освітню діяльність визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 12, що становить не більше 60 сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни. Бали за підсумками проведення заліку або іспиту визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Залікова робота	Сума
Модуль I							Індивідуальне завдання		
T1	T2	T3	T4	T6	T6	T7		T8	
5	5	5	5	5	5	5	5	20	
								40	100

T1, T2 ... – теми модулів.

Примітка. Отримання 20 балів за індивідуальне завдання є необхідною умовою допуску здобувача до підсумкового семестрового контролю.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно (Зараховано)	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 - 100
Добре (Зараховано)	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно (Зараховано)	D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно (Незараховано)	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота	01-34

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексейчук, І.С., Загороднюк, В.П., Мозговий, Л.І. (2019). Філософія освіти і науки. Навч. посіб. 2-ге вид. переробл. та доповн. Словянськ. 365с. URL: <http://ddpu.edu.ua:8083/ddpu/bitstream/123456789/66/1/%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8.pdf>
2. Базалук О.О. (2010). Філософія освіти. Навчально-методичний посібник. Київ. Кондор. 164 с. URL: https://moskalik.at.ua/inshi/filosofija_osviti.pdf
3. Балл, Г. О., Медінцев, В. О. (2016). Теоретико-множинний метод опису процесів та його застосування у психології. Монографія. Педагогічна думка. Київ, Україна. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/704434/>
4. Богдашина, Е. (2013). Позитивизм в исторической науке на Украине(60-е гг. XIX – 20-е гг. XX вв.). Монография. Харьков. ХНУ им. В. Н. Каразина. 588 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2013-11-19/Bogdashina.pdf>
5. Головащенко І. О. (2016) Філософія. Навч. посіб. Вінниця. ВНТУ. 200 с. URL: <http://ua.z-pdf.ru/7tehnicheskie/714900-11-i-golovashenko-filosofiya-navchalniy-posibnik-vinnicya-vntu-udk-101075-bbk-87ya73-g61-rekomendovano-druku-vchenoyu-radoyu.php>
6. Гончаренко, О. А. (2018). Філософія освіти у Львівсько-Варшавській школі: рецепції та практики : дис. на здоб. наук. ступеня д-ра філос. наук : спец. 09.00.10 — філос. освіти, 03 — гуманіт. Науки. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Харків. 445 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Honcharenko_Olha/Filosofiiia_osvity_u_Lvivsko-Varshavskii_shkoli_retseptsii_ta_praktyky/
7. Горностаї, П.П., Коробанова, О.Л., Плетка, О. Т., (2018). Свідоме і несвідоме у груповій взаємодії. Монографія. Імекс-ЛТД. Кропивницький, Україна. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/712566/>
8. Довгань А. О. (2015). Філософія [Текст] лекц. курс для аспірантів техн. спец. (конспект. виклад). Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. Тернопіль. ТНТУ ім. Івана Пулюя. Ч. 1. 183 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=ATHEC&P21DBN=ATHEC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ath_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ZPA=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0000009505
9. Євтух, М.Б., Яшник, С. В. (2017) Інноваційна діяльність в освіті: становлення гуманістичної парадигми. Науковий вісник НУБіП України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія (259). стор. 86-94. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/714701/>
10. Калюжна, Т.Г. (2012). Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти. Монографія. НПУ імені М.П.Драгоманова, Київ. 128 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/2559/>
11. Кремень, В.Г., Ільїн, В.В., Гальченко, М. С. (2020). Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми. Дослідження за темою. Інститут обдарованої дитини НАПН України. Київ, Україна. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/723034/>
12. Лазур Я.В., Мотрук, В. (2013). Бару Ж.-П. Ж.-П. Сартр і А. Камю: погляд із ХХІ ст. на трактування проблеми насильства/ненасильства : філос. есе. / Ж.-П. Бару, Л. Марен ; [пер. з фр., упоряд., передм. В. Мотрука ; наук. ред. Я. В. Лазур]. Ужгород. Ліра. 53 с. URL: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21

Додаткова література

1. Булат Є. А., Дирда В.І. (2015). Правові і філософські аспекти наукових відкриттів. Монографія. Дніпропетровськ. Герда. 161 с. URL: <http://www.nas.gov.ua/EN/Book/Pages/default.aspx?BookID=0000009699>
2. Довгань А. О. (2015). Філософія [Текст] лекц. курс для аспірантів техн. спец. (конспект. виклад). Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. Тернопіль. ТНТУ ім. Івана Пулюя. Ч. 1. 183 с. URL:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=ATHEC&P21DBN=ATHEC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ath_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ZPA=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0000009505

3. Карівець І. (2017). Суть філософії, або чому ненавидять філософію. Філософські науки. Вісник Національного університету «Львівська Політехніка». С. 81–85. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=hv_2017_3_1_15
4. Рябченко В.І. (2015). Вища школа України в загальноцивілізаційному контексті: соціально-філософський аналіз з позицій світоглядно-компетентнісного підходу. Монографія. Київ. Фітосоціоцентр, 674 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/106665/1/monogr_Visha_shkola_UA_v_zagaln-civilizac_konteksti_Ryabchenko_2015_674s.pdf
5. Семенюк, Е., Мельник В. (2017). Філософія сучасної науки і техніки. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів. ЛНУ імені Івана Франка. 364 с. URL: <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf>
6. Степаненко І. В. (2017). Людинотворчий потенціал філософії: стратегічні перспективи вищої освіти. Філософія освіти. Philosophy of Education. № 1 (20). – С. 235–245 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2017_1_13

Періодична література

1. Освіта України
2. Педагогіка і психологія.
3. Педагогічна газета.
4. Професійно – технічна освіта.
5. Філософія освіти і педагогіка.
6. Український вимір.

Інформаційні ресурси

При викладанні навчальної дисципліни використовуються інформаційні ресурси електронної бібліотеки ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України, що передбачає:

- використання аспірантами роботи в мережі Інтернет з пошуку нової інформації за темами дисципліни;
- використання аспірантами електронного ресурсу з електронним каталогом науково-технічної бібліотеки Інституту при самостійній роботі і виконанні індивідуальних завдань;
- використання інформації, що отримана у рамках міжнародного співробітництва ІПОД НАПН України з іншими навчальними закладами зарубіжжя.

1. Бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Інститут філософії ім. Г. Сковороди [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.filosof.com.ua>.
3. Найвидатніші філософи світу та України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html>.
4. Справочные материалы, учебники, хрестоматии, энциклопедии [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.philosophy.ru/edu/ref/ref.html>.
5. Тексты Философия XX-XXI вв. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.oba.wallst.ru/library/tema/sc/filos/for/xx_age.htm.
6. Философия без границ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://platonanet.org.ua>.